

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5878/2020
11.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Славица Марјановић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. ..., чији је пуномоћник Станиша Стаменковић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4324/19 од 04.02.2020. године, у седници одржаној дана 11.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 4324/19 од 04.02.2020. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 1868/14 од 29.01.2016. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 14.000 евра, са домицилном каматом по есконтној стопи Централне Европске банке почев од 01.02.2008. године па до исплате, а све у динарској противвредности. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 686.500,00 динара.

Допунским решењем истог суда, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 686.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 29.01.2016. године па до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 4324/19 од 04.02.2020. године, ставом првим изреке укинуо пресуду Основног суда у Врању П 1868/14 од 29.01.2016. године и допунско решење П 1868/14 од 29.03.2016. године, па је пресудио тако што је, ставом првим изреке, одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете исплати разлику између досуђеног износа од 472.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2008. године па до исплате, а до траженог износа од 14.000 евра, са домицилном каматом по есконтној стопи Европске централне банке почев од 01.02.2008. године па до исплате, а све у динарској противвредности. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова поступка плати износ од 321.480,000 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, између парничних странака закључен је, дана 31.08.2007. године, купопродајни уговор којим је тужилац од туженог купио комби, теретни – фургон марке „...“ тип ..., тако што је у купопродајном уговору наведена цена која износи 400.000,00 динара плус ПДВ 72.000,00 динара, што укупно износи 472.000,00 динара „коју ће купац уплатити на рачун продавца“. Тужилац је од туженог преузео ово возило, регистровао га и добио нове регистарске таблице и саобраћајну дозволу. Даном 01.02.2008. године, Полицијска управа Врање је тужиоцу возило одузела, јер је у поступку провере од стране надлежних органа утврђено да се ради о украденом возилу са фалсификованим бројевима шасије и мотора, које је враћено власнику, на његов захтев .

Првостепени суд је, оценом исказа парничних странака и сведока, утврдио да је тужилац, на име купопродајне цене исплатио туженом на руке износ од 14.000 евра и да није био упознат са садржином фактуре. Вештачењем је утврђено да нема доказа о исплати уговорене цене од 472.000,00 динара, преко рачуна туженог, а да је цена предметног возила на дан одузимања била 1.086.977,00 динара. Налазећи да износ купопродајне цене наведен у фактури није реалан, а да је тужилац туженом исплатио износ од 14.000 евра, на име купопродајне цене предметног возила, првостепени суд је применом одредбе члана 508. Закона о облигационим односима, туженог обавезао да тужиоцу тај износ исплати, са каматом, у динарској противвредности.

Другостепени суд је, након одржане расправе на којој је извео доказ читањем списка првостепеног суда – Основног суда у Врању П 1868/14, списка другостепеног суда, жалбе туженог и ревизија тужиоца као и одлуке Врховног касационог суда Рев 2419/2017 од 05.06.2019. године, одбио доказни предлог туженог за саслушање сведока ВВ и ГГ, као и статутарног заступника туженог, па је побијаном пресудом укинуо првостепену пресуду и допунско решење и одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати разлику између досуђеног износа од 472.000,00 динара, са припадајућом каматом, до траженог износа од 14.000 евра са домицилном каматом, све у динарској противвредности. По налажењу другостепеног суда, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка јер је приликом одлучивања о висини тужбеног захтева, из чињеница које је утврдио, извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао одлуку о основаности потраживања тужиоца у износу од 14.000 евра. Другостепени суд је, супротно томе, закључио да тужилац у току поступка није пружио поуздане доказе на околност да је на име купопродајне цене извршио уплату од 14.000 евра, јер то не потврђује ниједан писани доказ, а искази саслушаних сведока и странака су

контрадикторни у погледу места, времена и начина плаћања као и износа купопродајне цене, па је другостепени суд своју одлуку засновао на правилу о терету доказивања прописаном одредбом члана 228-231. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд налази да тужилац основано ревизијом указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку, прописану одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона. Наиме, при опредељењу да поново изведе већ изведене доказе, другостепени суд је био дужан да поступи на начин прописан одредбом члана 384. став 1. Закона о парничном поступку, те да на расправу позове странке, њихове пуномоћнике, као и оне сведоке за које одлучи да је потребно да их поново саслуша, а није тако поступио.

У ситуацији када није прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и позивом на одредбу члана 383. став 3. тачка 4. Закона о парничном поступку, одржао расправу и донео побијану пресуду, другостепени суд је био дужан да изведе доказ непосредним саслушањем сведока и парничних странака, да би формирао и, у оцени, доказа образложио сопствено уверење. Другостепени суд је слободан да одлучи које ће сведоке да саслуша, а исказе других сведока да прочита, у зависности од садржине исказа датих пред првостепеним судом и значаја који је, од стране првостепеног суда, дат исказима појединих сведока. У конкретном случају, правилност примене материјалног права се не може испитати јер другостепени суд није дао свеобухватну оцену о правном значају чињеница истицаних у поступку. Спорно питање висине купопродајне цене првостепени суд је утврдио тако што је прихватио исказе сведока ДД и ЂЂ о томе да је сведок ДД на име купопродајне цене, на руке туженом, дао износ од 14.000 евра и да су сведоци лично били присутни предаји новца, а што је употпуњено и изјавом сведока ВВ, радника туженог, који се изјаснио да се није догађало да тужени неку робу веће вредности да непознатом човеку без плаћања. Првостепени суд није прихватио исказе сведока ВВ и ЕЕ који су тврдили да је договорена цена била 470.000,00 динара пошто је сведок ВВ у сродничким односима са туженим а обојица су радници туженог па су њихове изјаве субјективне јер су заинтересовани за исход спора. Такође, првостепени суд је ценио и исказ сведока ЖЖ који је навео да је био лично присутан приликом договора странака и да је договорена купопродајна цена од 500.000,00 динара, што је несагласно исказу сведока ВВ и ЗЗ, будући да ниједан од њих није потврдио да је тај сведок био присутан приликом договора странака, па је првостепени суд, имајући у виду контрадикторне исказе наведених сведока закључио да исказ сведока ЖЖ је, „са тих позиција неприхватљив“.

Супротно закључцима првостепеног суда, другостепени суд је нашао да изведени докази, а пре свега исправе не потврђују ни уговарање а ни исплату износа купопродајне цене већа од 470.000 евра, те да исто важи у погледу исказа сведока ГГ, а да је првостепени суд погрешном оценом доказа закључио да није било разлога да тужени возило прода испод цене и да је уговорена и исплаћена управо цена од 14.000 евра. Другостепени суд закључује да је одлука првостепеног суда заснована на претпоставкама а дата на бази мишљења сведока насупрот чињеници да је у купопродајном уговору наведена уговорена купопродајна цена у износу од 472.000,00 динара.

У горе описаној ситуацији када није прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, другостепени суд је био дужан да на одржаној расправи саслуша парничне странке и сведоке на чијим исказима је заснована одлука јер је смисао одредбе члана 383. став 3. Закона о парничном поступку у томе да се пред другостепеним судом понове већ изведени докази имајући у виду начело непосредности прописано одредбом члана 4. Закона о парничном поступку на основу кога суд одлучује о тужбеном захтеву по правилу на основу усменог, непосредног и јавног расправљања. Селективним приступом у оцени доказа, другостепени суд је учинио горе наведену битну повреду одредаба парничног поступка коју је дужан да у поновном поступку отклони.

У поновном поступку, другостепени суд ће, ако не прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, да на одржаној расправи понови већ изведене доказе, како би имао могућност да их цени по свом уверењу, на начин прописан одредбом члана 8. Закона о парничном поступку. При поновном одлучивању о жалби туженог, потребно је да другостепени суд има у виду да је пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1546/16 од 01.11.2016. године преинечена првостепена пресуда (Основног суда у Врању П 1868/14 од 29.01.2016. године, и допунско решење П 1868/14 од 29.03.2016. године), у усвајајућем делу, а да је, решењем Врховног касационог суда Рев 2419/2017 од 05.06.2019. године, та пресуда другостепеног суда укинута само у одбијајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став 3. и 4. изреке). У тој ситуацији следи да другостепени суд није у могућности да првостепену пресуду укине у целини пошто је она правноснажна у делу за износ од 472.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 01.02.2008. године.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић